

Kisvárdai 41 csávázatlan I. fok

Ajánlás: madáreleség

AKG: AKG

Csávázás: csávázatlan

Norma: 80-100 kg/ha

Státusz: Előrendelhető

Szap. fok: I. fok

Leírása: a csíranövény levélhüvelye erősen antociános, gyengén szőrözött, 90-100 cm magas, közepesen széles levelekkel, a hazai fajták közül leghosszabb zászlós levél – buga közti távolsággal. Gyakorlatilag az egész növény szőrözött, hamvas zöld színű, a buga alakja megnyúlt tojásdad. Ézerszemtömege 6,0-6,7 g. Potenciális termőképessége 2,4-2,8 t/ha, üzemi termése 1,6-1,8 t/ha. Pergésre még túlérésben sem hajlamos.

Termőhely igénye: hő és fény iránti bokrosodásig kevésbé, szárba indulástól kezdve fokozottan igényes. A fiatal (néhány napos) korban kisebb (-2 °C körüli) fagyokat is elviseli, vagy ha elfagy, még regenerálódni képes. Korai, március eleji vetése széles körben elterjedt. Betakarítás idején kedvező, ha levegő hőmérséklet magas, mert cséplése tökéletesebb lesz. Vízigénye bugahányáskor és virágzásban a legkifejezettebb. A túlzott vízellátás nem kedvező számára. A pangó víz miatt levegőtlen talajban fejlődése leáll, hosszan vegetatív állapotban marad, ekkor könnyen ellepik a levéltetvek és a vetésfehérítő bogarak. Legalább a közepes, de inkább a jó táperőben levő talaj a megfelelő számára. Kötöttség szempontjából ideálisak a középkötött, pl. az erdő talajok. Szikes- és homoktalajokon nem ad rentábilis termést. A kötött réti talajokon szintén mérsékelt terem, ennek ellenére, pl. Békés megyében számos helyen ilyen talajviszonyok közti (sőt rizstermesztéssel már nem hasznosított) táblákon termesztik a Kisvárdai 41 fénymagot. Tápanyagigény: fokozott N igényét különösen a szárba indulás időszakára kell biztosítani, ezt megelőzően még fejtrágyázásban is érdemes részesíteni.

Jelentősége: értékét alacsony csírázaskori hőigénye, kedvező környezeti tényezők esetén megnyilvánuló magas szaporodási hányadosa, viszonylag magas takarmány értéke, valamint gomba és rovarkártételének viszonylag alacsony szintje adja. Csak fővetésben szabad termelni, mert később a talaj ingadozó nedvesség tartalma hátrányosan hat a fejlődésre. A megkésett vetése rendszerint nem sikeres. Termését hasonlóan a többi fénymag fajtához elsősorban madáreleségként érdemes hasznosítani. Emberi táplálkozásból kimarad, mert a külföldi tapasztalatok ezt nem támasztják alá. Különböző (macska, kutya, ló) tápokhoz rendszeresen hozzákeverik. Magyarországon, mint export növény vehető számításba.

Kórokozói, rezisztenciája: Helminthosporiumra (*Helminthosporium sativum* P.K. és B.) közepesen rezisztens, fuzárium fajokra (*Fusarium* ssp.-ek) közepesen rezisztens, anyarozsra (*Claviceps purpurea*) fogékony.

Állati kártevői: Levéltetű fajok (Rhopalosiphom, Myzus, Aphis, Macrosiphum sp.-sek), vetésfehérítő fajok (Oulema sp.-ek), fritlégy (Oscinella frit L), házi veréb (Passer domesticus L.).

Betakarítás: érése, különösen csapadékos időszakban egyenlőtlen, lassú. Az érés folyamatát deszikkáló szerekkel gyorsítani lehet. Így a viaszérésben levő állomány 3-5 nap után aratható.

P R I M A G

— 1991 —